

Bizar bedrog

Andere uitgaven van Piet Rombouts:

Dee Goong An second part: Governor Dee Defies the Empress

Judge Dee and the Courtesan
(Two Judge Dee stories)

Een onbeduidend verhaal van een lentedroom
(Een Chinees verhaal uit de Ming dynastie)

Het bezoek van de censor
(Een rechter Tie verhaal)

Bronnen van illustraties in de rechter Tie romans
– *Judge Dee illustrations and their sources*

Vierentwintig zaken van rechter Lan door Lan Dingyuan [1680-1733] (De strijd van een magistraat tegen criminaliteit in het Chinese keizerrijk)

Rechter Tie en de courtesane
(Een rechter Tie verhaal)

Het gevecht om de vlecht
(De machtsgreep van de Mantsjoes en de pacificatie van de regio langs de Lange Rivier)

Rechter Tie en de abt
(Een rechter Tie verhaal)

De taoïst van Nanking
(Een selectie van anekdotes uit *Een buidel vol wijsheden* door Feng Menglong [1574-1646])

Bizar bedrog

Een selectie van verhalen uit

*Wonderbaarlijke verhalen
over de kunst van het bedriegen,
met illustraties*

繪圖騙術奇談

door

Lei Jin 雷璿 [1871-1941]

Samenstelling en vertaling

Piet Rombouts

Eerste druk: mei 2022

© Nederlandse tekst: Piet Rombouts, 2022

Binnenwerk en omslagontwerp: Sander Hendriks / Ongerijmd

Uitgegeven via Brave New Books

E-mail: parombouts@yahoo.com

ISBN: 978 946 448 8463

Inhoudsopgave

Voorwoord van de vertaler	9
Voorwoord van de schrijver	13
De schilder Zheng Banqiao	17
De courtesane	27
De luitmeester	33
De literaat	41
Een levende Boeddha (I)	51
De inspecteur	59
De prefect	65
De generaal	69
De censor	75
De geldwisselaar (I)	81
De geldwisselaar (II)	85
De ginsengwinkel	87
De juwelierszaak	93
De zijdewinkel	99
De gevangene onder escorte	103
De nachtwacht	109
De zoon van de bestuurscommissaris	113
De assistent van de onderwijscommissaris	117
Een levende Boeddha (II)	125
De bedelaar	129
De concubine	135
Liu Wenqing	139
De schildering	141
De zijdecocon	147
De haarspeld	151

Muurstenen	155
De alchemist 159	
De waarzegger	163
De bedrieger bedrogen (I)	167
De bedrieger bedrogen (II)	171
Bronnen	174
Illustraties	176

華亭雷君曜編

繪圖騙術奇談

埽葉山房石印

Wonderbaarlijke verhalen van de kunst van bedrog, met illustraties, de titelpagina van de originele uitgave uit 1909

Voorwoord van de vertaler

In 1909 publiceerde Lei Jin (1871-1941), schrijver en redacteur van de vermaarde, in Shanghai gepubliceerde krant *Shenbao*, een bundel verhalen en anekdotes over bedrog en oplichterij, die hij de prikkelende titel *Wonderbaarlijke verhalen over de kunst van het bedriegen; met illustraties* meegaf. De bundel bevat honderd verhalen, die hij rond enkele thema's groepeerde. De lezer maakt kennis met lieden die zorgvuldig uitgekozen slachtoffers geld aftroggelen door zich voor te doen als een belangrijke ambtenaar of diens zoon, doortrapte lieden die mannen die een echtgenote zoeken aan de ideale bruid voorstellen, winkeliers die bezoek krijgen van een nieuwe, zeer vermogende klant en hopen de transactie van hun dromen te kunnen afsluiten. Verzamelaars laten hun begerige oog op een bijzonder object vallen. Alchemisten houden hun patroon voor dat er gouden bergen in het verschiep liggen. De bedriegers gaan zeer doortrapte te werk. In bijna alle gevallen slagen ze in hun opzet en laten ze hun slachtoffer boos, een stuk armer of in het ergste geval zelfs dood achter. Op een enkele uitzondering na zegeviert de gerechtigheid niet!

Lei Jin vermeldde bij geen van de verhalen de bron. Enkele verhalen zijn afkomstig uit oudere werken zoals *Een bundel vol wijsheden* van Feng Menglong (1574-1646), die de verhalen uit deze bundel op zijn beurt uit nog oudere bronnen had geput. Enkele verhalen zijn te vinden in *Optekeningen van vreemde zaken uit het studeervertrek van ledigheid* van Pu Songling (1640-1715). Voor het merendeel van de verhalen heeft de vertaler verder geen bron gevonden.

In deze Nederlandse uitgave is een dertigtal verhalen uit de bundel van Lei vertaald.

Belangstellenden die meer over dit onderwerp willen lezen, verwijs ik naar de door Christopher Rea en Bruce Rusk verzorgde uitgave van een uit de Ming dynastie daterende bundel met verhalen over list en bedrog: *The Book of Swindles. Selections from a Late Ming Collection*, door Zhang Yingyu (Columbia University Press, 2017).

Maten en geldeenheden

De standaard afstandsmaat was de *li*, met een lengte van ongeveer zeshonderd meter. Voor kleinere afstanden werden de voet (ongeveer 20 centimeter) en de duim (ongeveer 3 centimeter) gebruikt.

De standaardmunt was de koperen duit. Dit muntstuk was rond met een vierkant gat in het midden, zodat munten aan een snoer geregen konden worden. Grotere bedragen werden betaald met losse stukken ongemunt zilver, die bij een transactie gekeurd en gewogen moesten worden. 'Een ons zilver', vaak vertaald met 'taël', woog ongeveer 25 gram. Een kleinere eenheid was de 'tiende-ons'. Een streng van duizend koperstukken had de waarde van een taël.

Over bedrog

Een draak laat zich verleiden door het voorwerp van zijn begeerte. Rottende waren brengen maden voort. In het algemeen geldt: wie bedrogen wordt, heeft daar eerder een opening toe geboden. Zo raakt men, zonder het in de gaten te hebben, in duistere transacties verwickeld. De dichter Su Dongpo zei reeds: “Als ik mijn blik op de mensenwereld richt, zie ik nergens waarachtigheid.” Hoe waar toch zijn deze woorden!

Al worden er op een marktplein nepproducten te koop aangeboden, het zal desalniettemin volstromen met lieden die genezing zoeken. Meent u dat u zich meten kunt met illustere heelmeesters als heer Zhang Zhongjing* of Liu Hejian? Talrijk als de sterren aan de hemel zullen de mensen zijn die de straat waaraan u woont vullen. Toont u het allure van wijze mannen als Li Xuzhong of Yuan Tiangang? Men zal u weldra een positie in een adviesraad aanbieden. Er zijn lieden die beweren de theorieën van Shen Han te doorgronden, zonder dat ze er enig benul van hebben of dit nu één of twee personen zijn en in welk tijdvak die geleefd heeft of hebben. Zouden ze ooit de boeken van Shen Buhai en Han Fei gelezen hebben?! Om nog maar te zwijgen over de lieden die een opinie over de negen filosofische en politieke stromingen of over de kunsten van vertier uit de vroegste periode tot aan de Han dynastie ten beste geven!

Dit probleem reikt echter nog veel verder en raakt zelfs het huidige examensysteem voor ambtenaren. Wat zijn de

---

* Voor een toelichting op de genoemde namen, zie blz 15.

briljantste teksten van Ban Zhao, Sima Qian, Qu Yuan en Song Yu? Wat is de Confucianistische ideologie volgens Zhou Dunyi, de gebroeders Cheng, Zhang Zai en Zhuxi? Vraag het examenkandidaten. De meeste zullen met de mond vol tanden staan. Desondanks hebben zij met hun examenessays roem en een goede reputatie gestolen.

Ach! Wat een rommeltje is het toch in onze wereld. Anderen bedriegen jou, jij bedriegt anderen. Het komt zelfs voor dat je jezelf bedriegt. Is het dan vreemd dat er overal bedriegers zijn?

Toelichting op door Lei genoemde namen

Zhang Zhongjing (ong. 150/154–215/219) was een prefect die in zijn kantoor twee dagen per maand spreekuur voor zieken hield.

Liu Hejian (eigenlijke naam Liu Wansu, ong. 1110~1200) werd beschouwd als de grootste arts van de Jin en Yuan dynastieën.

Li Xuzhong (761–813) was ambtenaar en beroemd om zijn kennis van de leer der getalsymboliek.

Yuan Tiangang (actief laat 6e eeuw – vroeg 7e eeuw) werd beroemd doordat zijn voorspellingen vaak uitkwamen.

Shen Buhai (385-337 v.Chr.) was een staatsman uit de legalistische school, die het rijk van de Han tot een machtige staat wist om te vormen.

Han Fei (ong. 280-233 v.Chr.) was een denker en schrijver uit de legalistische school, beroemd om het naar hem vernoemde boek.

Zhang Zai (1020–1077) was een van de grondleggers van het neo-Confucianisme.

Song Yu (298–222 v.Chr.) was een beroemde dichter. Zijn naam wordt vaak genoemd in combinatie met die van de dichter Qu Yuan (ong. 340–278 v.Chr.)

騙鄭板橋書籍

De schilder Zheng Banqiao

Heer Zheng Banqiao [1693-1877, een van de ‘Acht excentriekelingen van Yangzhou’], wiens oorspronkelijke naam Zheng Xie was, was een getalenteerd kalligraaf en schilder. In de dagen dat hij alleen nog voor het eerste staatsexamen was geslaagd, bezocht hij tot driemaal toe de stad Yangzhou om daar voorbeelden van zijn kalligrafie en schilderijen te verkopen. Indertijd kon hij zijn werk aan de straatstenen niet kwijt, zat hij volkomen aan de grond en was hij zeer beklagenswaardig. Zodra hij voor het derde en hoogste examen was geslaagd, was zijn naam echter in één daverende klap gevestigd. Toen hij weer naar Yangzhou ging, dromden de mensen die een kalligrafie of schildering van zijn hand wilden hebben, dicht opeen gepakt in de steeg voor zijn deur.

Voorals de zeer vermogende zouthandelaren van die tijd deden het uiterste om zijn werkstukken van penseel en inkt te bemachtigen, hun vergunningen werden namelijk uitgegeven door commissarissen van het Zout Bureau die een zeer hoge achting voor heer Zheng hadden. Elke duim zijde of papier van zijn werk werd gekoesterd.

Er was echter één zouthandelaar waaraan heer Zheng een bloedhekel had. De man in kwestie was van zeer nederige afkomst en had bijzonder vulgaire trekken. Heer Zheng zwoer dat hij nooit en te nimmer zou ingaan op de wens van deze man om werk van zijn hand te mogen ontvangen, hoe hoog de door hem geboden prijs ook mocht zijn. De zouthandelaar was hier zeer gefrustreerd en verbolgen over, maar wat hij ook probeerde, hij slaagde er niet in iets van zijn gading te bemachtigen.

Heer Zheng hield ervan om eropuit te trekken. Op een dag maakte hij, vergezeld door een kereltje dat een tas met poëzie mocht dragen, een uitstapje in het gebied ten oosten van de stad. Gestaaft voortstappend, bereikten ze een terrein waar geen sterveling te bekennen was.

Ze waren op een verwilderde begraafplaats terechtgekomen. Tussen het geboomte en struikgewas ontwaarden ze een dak. Uit een van de schoorstenen zagen ze ijle rook omhoog kringelen.

“Zou hier soms een kluizenaar wonen?” vroeg heer Zheng zich glimlachend af en klom verder de heuvel op. De grafzerken werden steeds talrijker, het pad steeds smaller.

Nu zag hij een tuinhuisje staan. Het telde meerdere vertrekken en was zeer smaakvol ontworpen. Er stond geen ringmuur omheen en in de directe omgeving waren verder geen andere huisjes te zien.

Een smalle brug over een stroompje leidde naar een voorpoort. Bij deze poort stond een bord met daarop de woorden:

*Gevlucht uit de broek van Liu Ling woon ik buiten,
verheugd heb ik mij gevestigd in de buik van Su Shi.¹*

Boven de poort hing een kleiner bord met de tekst: ‘Het tijdelijke nest van de Excentrieke Oude’.

Heer Zheng wandelde onder de poort door, liep nog een klein eindje verder en stond toen voor een dubbele poort, waar een ander couplet hing:

*Bij heldere maan waait een lichte bries,
dit is de plek die ik en geen ander voor een woning kies.*